

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 HIL Negyedévre 3 . Negyedévre 4 . 50 .		Felsőbb szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám.
---	--	--	--

Végzetes lejtőn

Debrecen, január 24.

Az utolsó évtized abnormis parlamenti eseményei sajnálatosképen elhomályosították a magyar közvélemény egy részének politikai ítéletét. A nemzet csak mindig azt látta, hogy a többség, a legnagyobb numerikus és morális erő birtokában is, nem a saját erejére támaszkodott, hanem az ellenzékkel igyekezett megegyezni. Így azután kifejlődött az ellenzéknek egy olyan szerepe, a mely a kisebbségek alkotmányos hivatásától merőben elüt. A többségi kormányzás lelkiismeretes ellenőrzésével nem látta többé kimerítve a maga misszióját. Programjának, erőteljes propagálását, politikai ideák érlelését, nagy parlamenti diskussziók felidézését meg éppen nem tekintette hivatásának. Az egyszer elért politikai és egyéni sikereken felbuzdulva, teljesíggel hozzászólt ahhoz, hogy a házszabályok hiányosságát kihasználván, a többségi kormányzásnak egyenesen az irányát szabja meg, fejtetőre állítván ezzel a parlamenti kormányzásnak világszerte érvényes és elismert principiumait.

A jelenlegi vita alkalmából egészen világosan szemlélhető ez és tisztán látható, milyen végzetes lejtőre került általa a magyar parlamentarizmus. A helyzet a következő:

A kormány előterjesztette a véderő reformját célzó javaslatát. Mindenki tisztában van vele, hogy a hadsereg fejlesztése szükséges. És mindenki tisztában van vele, hogy a kormány javaslatai jók és megfelelőek. A tervezett véderő-reform minden ízben modern, humánus és a kizárólagos katonai szempontokon messze felülemelkedik.

Megvalósítja a szolgálati időnek két esztendőre való leszállítását, a mely követeléssel hosszú éveken át próbálta az ellenzék a maga javára hangolni az ország közvéleményét. Meghozza a magyar államnelyv uralmát a katonai igazságszolgáltatásban, a mi a kilences bizottsági programnak egyik legfontosabb posztulátuma.

Elmegyünk odáig, hogy koncedáljuk, lehetnek olyanok is, akik a kormány munkáját nem tartják tökéletesnek, akik többet szeretnek volna elérni nemzeti szempontból. Annyit viszont a legszélsőbb politikai ellenfeleinknek is koncedálniuk kell, hogy az, amit a kormány hozott, az egész vonalon és minden szempontból nézve, haladást jelent, hogy a közvélemény a javaslatokat megnyugvással fogadta és hogy ezek semelyik pártnak sem szolgálnak okot arra, hogy ellenük, akár a közvélemény nyomása alatt, akár egyéb ellenhatatlan politikai presszió alatt, végső elmentállást fejtessen ki.

A javaslatok normális tárgyalása

mégsem mutatkozik lehetségesnek. Abból az egyszerű okból, mivel egyik kisebbségi párt más munkaprogramot diktál a kormányának és 256 tagu táborának. Vagy akceptálja a parlament a Justh-párt diktátumát, amelyet az appropriációs vita során most a Justh-párt hangosan is nyilvánított s a folyosón mindennap hangoztat, vagy pedig nem dolgozhat. A parancs egyaránt szólt az egész parlamentnek. A többségnek is, az ellenzék többi pártjának is egyformán.

A közvélemény egy részének elhomályosult ítéletét pedig abban látjuk, hogy ilyen helyzetben azt kutatják, le fog-e paktálni a többség az egész parlamentet békóba verő kisebbségi csapattal. De a kormány és a többségnek sem politikai, sem alkotmányjogi, sem erkölcsi okokból semmi szüksége sincs rá, hogy Justh Gyulával és pártjával, az e csoport által kijelölt, vagy kijelölendő témákról tárgyaljon azon ellenszolgáltatás reményében, hogy a parlamentet dolgozni engedjék. Az meg éppen immorális volna, hogy a kormány a saját programjával és pártjának felfogásával ellenkező követeléseket tukmáltasson magára egy kisebbségi párt diktátumából.

A parlament munkaképességének fent tartása minden pártnak egyaránt kötelessége. A helyzet semmi esetre sem fog abba az irányba fejlődni, hogy a kormány és a többség a Justhék által nagy kegyesen meg-

A megtért lelkész

Írta: STRINDBERG ÁGOST.

Volt egyszer egy lelkész, aki hitte az istent: ez ugyan kissé kellemetlen dolog, de a katolikus egyházban egyáltalán nem szokatlan. Azonban ez nem volt mindig így, mert gyermekkorában helyes fogalmait voltak minden dologról, hála annak a nevelésnek, amelyben őt jámbor, istentagadó anyja részesítette. Szerencsétlenségére azonban, mint fiatal ember, az ifjúkori viharok hányatásai közben rossz társaságba került, amely hamarosan elrabolta tőle gyermeki hitét. Ugy, hogy érett korba jutván, azt vette észre, hogy valóban istenfélő ember lett belőle és kész volt papi reverendába bujni. Ami anyjának igen nagy fájdalmára, meg is történt.

Tulajdonképpen ez a fiatal ember korántsem volt korlátolt és sohasem menekült szent vagy világi könyvekhez segítségért, hogy azokból isten létezésé mellett bizonyítékot szerezzen. Erre legjobb bizonyítéknak tekintette a természet tökéletességét, ami főképpen az állatok ösztönében nyilvánul meg. A fiatal pap méztermeléssel kezdett foglalkozni és minden méztermelő a méhek rossz hatása alatt theista lesz. Ez nagyon szomorú dolog és következményeit az antitheisták felismerék és megtették mindent arra, hogy védvámokkal a méheket távoltartsák.

— Nézzük csak gyermekeim — így szok-

ta a jó pásztor isten létezéséről szóló mindig ismétlődő beszédeit befejezni — nézzük csak például a méheket (csak ezeket az állatokat tanulmányozta ugyanis), ki tanította meg őket ennek a kitiűző méznek a készítésére? Én? Vagy a cselédem? Vagy Jack, az én öreg kertészem? Nem, ezerszer nem. Elképzelhetjük-e, hogy ha — amit remélek — fönn az égben méheket találunk, elképzelhetjük-e, hogy azok nem tudnak mézet készíteni. Nem, ezerszer nem. Abból az egyszerű tényből, hogy isten tényei örökkévalók. Tépjétek ki szárnyaikat, törjétek le a lábukat, rángassátok ki fullánkjait, mégis fognak mézet készíteni. Minden körülmények között, minden éghajlat alatt megtartják a méhek azt az ösztönüket, hogy mézet gyűjtsenek. Ez az ő megváltozhatatlan természetük, amely az örökkévaló, mindenható uristen akaratából beléjük gyökerezett. Amen.

Egy szép napon a lelkészt a gyarmatokra küldik missionáriusnak és kitiűző célja a nyugatindiai Martinique.

A tropusokba vivő hosszú ut nem ijesztette meg a bátor papot, csak a méhek sorsa felett bánkódott. Hogyan bizonyítsa be az istentagadó négereknek az isten létezését, ha a létezés bizonyítékaitól megfosztják. Különböző megfontolások után egy hirtelen elhatározással magához vette méztermelő földjeit.

Hosszu ut után szerencsésen és ép egészségben megérkezett Martiniqueba, ahol állatait egy szelid atheista néger őrzetére bízta. Ennek a négernek, aki igen kíváncsian, lel-

kiismeretesen és szorgalmasan tört minden cél felé, amelyet kitiűzőt maga elé, eszébe jutott, hogy az egyik méhet a másik után szárnyuknál megfogja, hogy megszámolhassa őket: ez arra való volt, hogy a hiszékeny négert egy ördögben, sőt mi több, ezer ördögben való hitre térítse meg. A lelkész fekete testvéreinek borzalmas kiáltásaira sietett a színhelyre és megvigasztalta őt azzal, hogy a méhek fullánkjait isten akaratából kapták, ami a négert egy bosszuálló istenben, az ugynevezett ördögbe vetett ingadozó hitében megerősítette.

A többi fekete gyarmatosok is, akik különböző kísérleteket tettek a cukorbogarak megevéására, hamar áttértek az új ördög-vallásra, ami ellen a jó lelkész hiába próbálkozott tiltakozni.

Ide jutottak, amikor az ősz beköszöntött. A mézszüret nagyon keveset hozott a lelkésznek; nem tudta azonban, hogy miért. Általában valami kesernyész érzés vett erőt rajta, ezek a népcsalók ellen, akik nem csinálnak semmit és akik mind erősebben terjesztették az ördög iránt való hitet.

A tél eső és hó nélkül mulott el. A jó pásztor függőágyban fekszik, amely két pálmára van erősítve és egy fekete nővérrel legyezgeti magát, miközben az isten létének a kérdésével foglalkozik. „A részegek istene”, ezt még meg lehet érteni, de a négernek és méhek istene, erről már gondolkozni érdemes. Azután elmélkedett az első férfi bűnbécsésének összes körülményeiről, rokon-

jelölendő tereumon tárgyalásokat kezdeményezzen és így újlag diadalra juttassa azt a tulkapást, hogy a magyar parlamentben husz elszánt ember mindig képes legyen a maga akaratának igája alá hajtani az egész képviselőházat.

Az ellenzéki padokról sehol a világon nem kormányoznak.

Zichy János gróf a katolikus bankról

A képviselőház ülése.

Élénk érdeklődéssel várta ma mindenki az appropriációs vita unalmas s egyhangú szónokai után Zichy János gróf kultuszminiszter válaszát Rakovszky Istvánnak a Hungária-bank ügyében hozzá intézett interpellációjára. A miniszter ma a Ház általános helyeslése mellett adta meg a választ, a mely a bankra éppen nem kedvező kijelentést tartalmaz, de megnyugtató, hogy a káptalan és püspöki alapítványok banküzletekre nem fordíthatók.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Návay Lajos elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. Bejelenti, hogy tegnap Hegedűs Loránd, Széchenyi Emil gróf és Rosenberg Gyula ellen bejelentett összeférhetlenségi bejelentéseket formahibák miatt iratárba helyezik.

Az indítvány- és interpellációs könyv felolvasása után

Heltai Ferenc a közlekedési és pénzügyi bizottság jelentését terjesztette be több vicinális vasút engedélyezése tárgyában és a Tengerhajózási Részvénytársasággal kötött egyezmény becikkelyezése tárgyában.

A napirend szerint következett az appropriációs vita folytatása.

Az appropriáció.

Benedek János függetlenségi párti volt az első szónok. Beszéde elején az obstrukció jogosultságát fejtegette. Az obstrukció felidézéseért a kormány okolja és az ezzel járó felelősséget is a kormányra hártja, amiért a véderőreformot a Ház elé hozta. Azt panaszkolja, hogy Magyarország teljesen ki van

szenvvel és részvétellel teljes pillantásokat vetve a meztelen néger nőre.

Igy mult el a tél, a tavasz és a nyár, mi alatt a méhek folytatták a szegény négerek lelkének a romlását. Mikor beállt az ősz, ami lelkészünk nagyon kíváncsi volt arra, hogyan látják el magukat a méhek télire. Egy szép napon kiment a kasokhoz. Ceasarral, a méhek gondozójával, hogy tartalmukat megbecsülje.

Mekkora volt azonban a csodálkozása, midőn a méznek még nyomát sem találta.

Első gyanuja Caesarra esett.

— Megetted a mézet, te számár? — kiáltott rá.

— Nem, atyám, a néger nem eszi ezt a piszkot.

— A mézet gondoldod?

— Igen, amit a méhek csinálnak. Massa.

— Ez nem piszkot, ez az ő téli táplálékuk.

— Nálunk nincsen tél.

— Ez igaz, teljesen igazad van, de a méheket mégis kényszerítik az ősztőneik, hogy mézet gyűjtsenek, érted már, az isten szerelmére, érted már?

— Isten azt akarja, hogy a bogarak meggyőzjenek, amit nyáron gyűjtöttek? Nem értem, Massa.

— De, te tökfilkó, muszáj nekik gyűjteni. Ha van egy isten az égben, hát megtörténik az ő akarata.

— Igen, de — szent atyám — a bogarak akarata?

szolgáltatva Ausztria érdekeinek, a hadsereg teljesen német s Magyarországot hadügyi téren nem is lehet nemzetnek nevezni, mert nincs nyelvének semmi joga. Vádolja azután a volt szabadelvű és a jelenlegi munkapártot. Majd ismét a hadsereg kérdésére tér át s azt mondja, hogy minden nemzetnek a hadserege a megoltalmazója és a büszkesége, csak épen mi nem büszkélkedhetünk vele. Kijelentette végül, hogy a véderőreform megszavazása elé csak az esetben nem gördít akadályt az ellenzék, ha előbb a választójogról szóló törvényjavaslatot a Ház elé terjeszti a kormány. A felhatalmazási javaslatot nem fogadja el.

Elnök tíz perc szünetet rendel el.

Papp Lajos a politikai helyzettel foglalkozik. Magyarország az évszázados közjogi vitából nem tud szabadulni. A mai választói jog többé nem felel meg. Polemizál azokkal, akik a választói jog követelt reformját ellenzik s klmutatja, hogy a szociálistákra és nemzetiségekre vonatkozóan felhozott aggodalmak alaptalanok. A javaslatot nem fogadja el.

Zichy a katolikus bankról.

Zichy János gróf kultuszminiszter Rakovszky Istvánnak a katolikus-bank ügyében hozzá intézett interpellációjára kijelenti, hogy amióta hivatalban van semmiféle alapításban részt nem vett. A káptalanok és püspökök csak a saját vagyunokat használhatják szabadon és csak azzal léphetnek be a bankba, de a kezelésük alatt álló alapok vagytonát a céltól eltérő módon nem használhatják csupán a kegyur, vagy felettes hatóságuk engedélye alapján. Maga is veszélyesnek tart egy ilyen bankalapítást s ezért ha megtudná, hogy a káptalanok és püspökök ezekkel az alapokkal akarnának az alapításban részt venni, minden rendelkezésre álló eszközzel megakadályozná ezt.

A választ a Ház és Rakovszky István tudomásul vette.

A többi interpelláció.

Hegyi Árpád az adómentes ipari szesz kérdésében interpellál.

Lukács László pénzügyminiszter megnyugtató választ ad interpelláló és a Ház is tudomásul vette.

Simonyi Semadam Sándor kérde hajlandó-e a földmívelésügyi miniszter a brüsszeli cukorkonferencián a magyar cukorrépa termelőknél is képviselőt adni s tudja-e, hogy Oroszország kontingensét egy millió kilogramm felakarja emelni.

Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter kijelenti, hogy a brüsszeli konferen-

— Oh, ne mondd azt, hogy a bogaraknak is lehet akaratuk.

— Miért nem, atyám? És minek télre gyűjteni, ha egész éven át van cukornád. Nem olyan ostobák ezek az állatkák.

Elsőtétült a lelkész szeme előtt a világ. Valóság lenne, hogy a méhek észrevették, hogy nincs szükségük készletre a hideg évszak idejére, mert hiszen mindig van cukornád? Borzasztó kétségek kerítették hatalmukba a pap lelkét. Ha a méhek gondolkozni tudnak, ha nincsennek megakadályozva abban, hogy végkövetkeztetéseket vonjanak le és hogy örökkévaló határozatokat belátásuk szerint megváltoztassanak, hol marad akkor az ősztőn és a predestináció?

Kétségbeesésében és telve gyűlölettel a lusta méhek iránt, egy napon elhatározta, hogy a kasokat szétfőri. A méhek, amelyek feldühödtek, hogy így szétkergetik őket, tömegesen rontottak rá a lelkészre, aki nem volt már harcképes és végül megadta magát és ágyba kellett feküdnie.

A szenvedés és fájdalom hosszú éjszakái alatt volt ideje megbánni tévtanokba vetett hitét és az anyjának, kinek jámbor hitét nem győzte le a pogány theizmus, ápolása közben, az ő karjai között lehelte ki a lelkét, miután visszanyerte gyermekkorai hitét és nagy örömeire fekete hitsorsosainak, akik ez isten létezésének hegyes végű bizonyítékaitól nagyon sokat szenvedtek, az atheista hitre tért át.

ciára Teleszky államtitkárt küldte ki a kormány s hogy tudomása van arról, hogy Oroszország a kontingensét 200.000 métermázsáról 300.000 métermázsára akarja felemelni. Kijelenti azonban, hogy ez az emelés arányos.

Simonyi Semadam Sándor nem vonja kétségbe Teleszky jártasságát, de szeretné, ha egy termelőt is kiküldենének.

Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter kijelenti, hogy amennyiben szükséges lesz, ezt is megteszik.

Miután a Ház a választ tudomásul vette az ülés két órakor véget ért.

Papp Géza dr. osztálytanácsos az állami munkásbiztosításról

Előadás a Gy. O. Sz. debreceni fiókjában.

A Gyáriparosok országos szövetségének debreceni fiókja által bírák, ügyvédek s ügyvédek részére rendezett közgazdasági előadássorozat, melynek célját s gyakorlati jelentőségét megnyitása alkalmából méltattuk, úgy látszik minden hozzáfűzött várakozásnak megtelei. Konstatálhatjuk ezt úgy az előadók kiválóságából s a választott tárgyak különös érdekességéből, mint abból az általános szép érdeklődésből mellyel a cikust a gyakorlati jogéletem emberei látogatták.

Tegnap is gondoskodott a munkásbiztosítás aktuális s nagyjelentőségű témájáról olyan országos hírű szaktekinélytől halljunk értékes felvilágosításokat, mint Papp Géza dr. miniszteri osztálytanácsos.

Papp Géza dr. előadása egyike a ciklus legjobbjainak. Fegyelmezett gondolkozása, nagy tudása jogász előadása volt, melyet a díszes hallgatóság sok tapsal honorált.

Az előadó bevezetélül ama társadalmi viszonylatokat vizsgálta, melyek szükségképpen hozták létre a munkásérdek védelmezését s e védelemnek leghathatósabb formáját a munkásbiztosítást. A kapitalizmus és proletariatus ellentétét festette sok melegséggel és megértéssel a proletáryomorúságok iránt és megemlékezett arról a rengeteg szomorúságról és veszélyről mely mind a munkás életereje ellen tör. Üzemi balesetet, különös bántalmak, melyek bizonyos foglalkozási körrel járnak s sok más baj, mint elmaradhatatlan kísérői a kapitalisztikus társadalmi rendnek eredményezték visszahatásukban azt, hogy a szociális törekvések a munkásvédelem felé irányultak.

Bismarck a munkásvédelem legelső s nélkülözhetetlen eszközének a biztosítást jelöltte ki a német birodalom korszakalkotó munkásbiztosító törvényeivel.

S itt a munkásbiztosítás biztosítási jogi jellegével foglalkozott a felolvasó. Kifejtette, hogy az a biztosítási ügylet egyik faja.

A megkülönböztető jellemvonásai főképp azok, hogy itt egyenletesebbek a járulékok s nem jön érvénytelenítőleg tekintetbe az, hogy a díj befizetett-e, tehát szociálisabb.

Majd kiemelte a munkásbiztosítás főjellemvonását; a kötelező, kényszer jellegét.

Fejtette a kényszer biztosításnak előnyeit az önkéntessel szemben. A betegszinlelés s járadékkihátság s önségély valamint takarékoság hiánya, mint a kényszerbiztosítás ellenérveit cáfolta meg s a fejlődés egyedüli formájául, mint az Németországban is bevált a kényszerbiztosítást állapította meg.

Nálunk is ilyen formában van megvalósítva a betegség és baleset elleni biztosítás úgy az ipari, mint a mezőgazdasági munkásoknak. Statisztikai adatokkal illusztrálta a tényleges állapotokat nálunk s más országokban.

S befejezésül a kötelező munkásbiztosítás társadalmi eredményeiről szólt a tudós előadó s mint kiváló népnevelő intézményt aposztrofálta a munkásbiztosítást.

A tanulságos értékes előadásért Szántó Győző a fiók elnöke mondott meleg szavakban köszönetet.

A hallgatóság soraiban ott láttuk Porubszky Jenő kir. táblaelnököt, Igvártó Sándor főügyészt, Márk Endre ügyvédi kamarai elnököt s a debreceni bírói s ügyvézi kart jóformán teljes számban.

Az egye

Ma

tént a de

tuli egyh

pozsonyi

zett dolo

vazása v

dése. Kö

mellé ma

tervez u

jelentősé

igy az eg

van, mer

díjért va

déki egy

ságot, ha

még font

ság neve

hat jóték

dolog, h

ság legna

va. A fő

rődik ez

tem. Akí

kénytelen

togetja c

leg a jog

egyetem

kiélvezni

korcsmá

be s den

szegény,

smind, e

nyérkéé

nem jár

Az

delmesk

ternátus

lett s ez

nyujt ta

az ifjusá

sáról is.

Ab

dásban,

formátus

egyetem

egyetem

fentartás

lásra stl

korona

től az eg

sára. Ez

vemberi

megadta

kivánato

szántuli

iskola

alább a

tartásár

korona

ben meg

szegből

mészete

maradn

Ma

zás, De

Baltáz

ült össz

dött biz

tek Már

ügyész,

ző, Dóc

renczy

György

Az egyházkerületi egyetemi internátus

Az új egyetem alapjai.

Ma délelőtt nagy horderejű lépés történt a debreceni egyetem ügyében a *tiszántúli egyházkerület* részéről. A debreceni és pozsonyi egyetemek felállítása már befejezett dolog, csak a törvényjavaslat megszavazása van hátra, ami igen rövid idő kérdése. Köztudomású, hogy az új egyetemek mellé maga a törvényjavaslat indokolása tervez *új egyetemi internátusokat*. Ennek jelentősége pedig nemcsak abban áll, hogy így az egyetemek látogatottsága biztosítva van, mert olcsó pénzért, sőt kedvezményes díjért vagy pláne ingyenes helyekre a vidéki egyetemekhez lehet kötni a hallgató-ságot, hanem — ami épp ily fontos! — sőt még fontosabb is — az egyetemi hallgató-ság nevelésére maga az egyetem gyakorolhat jótékony befolyást. Ma t. i. úgy áll a dolog, hogy az egyetemre felkerült fiatal-ság legnagyobb része magára van hagyatva. A fővárosban és Kolozsvárrt is alig tördök ezekkel a fiatalemberekkel az egyetem. Aki anyagi eszközei bőségében nem kénytelen a napi kenyérért dolgozni, az látogatja csak közülök az egyetemet, — főleg a jogi fakultáson — ha ugyan a szabad egyetemi élet örömeit nem akarván teljesen kiélvezni, nem vész belé a kávéházak, korcsmák és kártyaszobák füstös levegőjébe s demoralizáló mulatságaiba. Aki pedig szegény, az teljesen elhagyatott is egyszerűen, ennek a kenyérért s néha csak kenyérkéért kell dolgoznia, egyetemre e miatt nem járhat, tanulni e miatt nem lehet kedve.

Az új szociális irányzat itt is győzedelmeskedik: maga az állam igyekszik internátusokat létesíteni az egyetemek mellett s ezekben olcsó pénzért ad ellátást, nyújt tanári felügyeletet, gondoskodik benn az ifjúság neveléséről, de okos szórakozásról is.

Abban a szerződészerű megállapodásban, amely a kormány és a tiszántúli református egyházkerület közt a debreceni egyetem szervezetére, tanárai számára, fentartási költségeihez való hozzájárulásra stb. létrejött, a kormány évi 70.000 korona járadékot kívánt az egyházkerület-től az egyetem teológiai fakultása fentartására. Ezt a tiszántúli egyházkerület novemberi közgyűlése el is fogadta, illetve megadta. De ebben a megállapodásban kívánatosnak jelezte a kormány, hogy a tiszántúli egyházkerület, mint a debreceni főiskola fentartója, áldozzon évenként legalább annyit egy egyetemi internátus fentartására, mint amennyi összeg e 70.000 korona levonásával az egyetemre régebben megajánlott évi 125.000 korona összegből fennmarad. Ez az internátus természetesen az egyházkerület vezetése alatt maradna.

Ma volt ebben az ügyben tanácskozás, *Degenfeld* József gróf főgondnok és *Baltazar* Dezső dr. püspök elnöklete alatt ült össze a kerületi közgyűlés által kiküldött bizottság, amelynek ülésén megjelentek *Márk* Endre udv. tanácsos, kollégiumi ügyész, *Kiss* Ferenc egyházkerületi főjegyző, *Dóczi* Imre középiskolai felügyelő, *Ferenczy* Gyula dr. akad. rektor, *Szele* György ref. lelkész, *Tóth* Károly dr. és

Mitrovics Gyula dr. akad. tanárok, *Karai* Sándor főgimn. igazgató és *Csürös* Ferenc tanár, tápintézeti felügyelő. A bizottság három órán át tartó beható tanácskozás után elhatározta, hogy a létesülő debreceni egyetem összes — tehát teológiai, jogi, orvosi és filozófiai — fakultásainak hallgatóra kiterjedő internátust létesít, amely teljesen modern berendezéssel fog birni. Ennek a keretében lesz elhelyezve a tanárjelöltek képzésére szolgáló intézet is, megfelelő szervezettel és tanári személyzettel.

De a bizottság kiküldött a saját kebeléből egy albizottságot is, amelyre a részletes tervek és a költségvetés elkészítésének a feladata hárul. E bizottságnak tételt feladatává az is, hogy amennyiben szükségesnek látja, a már most rendelkezésre álló eszközök felhasználásával egy 132—184 hallgató befogadására alkalmas internátus haladéktalan felépítésére is tegyen javaslatot, úgy, hogy annak építését már a tavasszal el lehessen kezdeni, az internátust pedig az őszszel meg lehessen nyitni.

Oriás horderejű ez a határozat. Ami miatt az internátusok létesülése az egyetemek mellett fontos, azt már fentebb elmondottuk. De ami miatt ez az egyházkerületi egyetemi internátus létesítése a fontos Debrecenre és a kálvinistaságra, az az, hogy az állami egyetemmel a tiszántúli ref. egyházkerület kiadta a kezéből a tanítást, de a nevelést ezzel az internátussal vissza-szerzi. Itt Debrecenben az egyetem mellett az állam is hihetőleg létesít internátust, az Alföldi Magyar Közművelődési Egylet és a D. M. K. E., a vasutasok, esetleg a bírák és ügyészek s az állami tisztviselők szintén terveznek internátust, ezekhez járul még, sőt ezeket mind megelőzi az egyházkerület egyetemi internátusa s ezzel a protestáns világfelfogás terjesztésének, a valláskülönbség nélkül felveendő hallgatók lelke nevelésének oly eszköze támadt itt, amely bizonyára ép oly értékes eredményeket fog a nevelés terén felmutatni, mint a minöket negyedfélszáz éven keresztül a tanítás terén adott ez a régi, ősi debreceni kollégium.

(kg.)

EGYESÜLET.

A Debreceni Patronázs-Egyesület működése. Debrecen e hatalmasan fejlődő közjótékonyági intézménye e hó 23-án tartotta intéző bizottsági rendes havi gyűlését, amelyen *Csiky* Lajos titkár terjesztette elő részletes jelentését az egyesület munkáiról, jelen állásáról. Közöljük e jelentésből a következő adatokat. Saját szüleiéknél lakó 19, nevelő szülőknél lakó 4, mestereknél, gyárakban, cselédek gyanánt helyben elhelyezett 28, mesterembereknél, üzletekben, vidéken elhelyezett 4, jelenleg bizonytalan helyen tartózkodó 11, összesen 66 pártfogoltja van ezidőszereint az egyesületnek, mindenik arra fölkért pártfogolt gondozása alatt, kikről ezek a legnagyobb részben megnyugtató jelentéseket terjesztették be a titkárhoz. Javító intézetbe 8 fiú, illetve leány vitetett be a fentebbi létszámon felül a pártfogoltak közül. 6 pedig nyomtalanul eltűnt. Összesen 82 fiatalok és gyermek állott eddig az egyesület gondozása alatt. A múlt 1911. évben több mint 500 koronát adott ki az egyesület pártfogoltjainak felső és fehér ruhával, cipővel felruházására, néhány tanulónak könyvekkel, író- és rajzszerekkel ellátására. Rendkívül meleg hangon emlékezik meg a jelentés az egyesület által létesített vasárnapi iskola s a mese-délutánok kettős intézményéről, a

mely páratlanul áll ma a magyar hazában. Az elsőt Nagy István főiskolai szénior, a másodikat özv. *Bészler* Imréné urnő vezeti. — Ez összejevetelek helyéül a kollégium melletti központi ref. elemi népiskola egy nagy tanterme szolgál, mely azonban vasárnap délutánokra már eddig is szűknek kezd mutatkozni. Titkár javaslatára az intéző bizottság kisebb vallásos könyveket és iratkákat fog a gyermekek közt kiosztani. — Az egyesület választmánya február 18-án, évi rendes közgyűlése pedig február 25-én fog összejönni, mindkét alkalommal délelőtt 11 órakor a város háza nagy tanácstermében.

A nyomor téli ruhában

Utcán és rendőrségen.

Az idő foga mintha elvesztette volna régi élet, nem harap bele jól bélelt télikabátunkba s a jeges dermedtség is enged a szigorából, de azért a csalóka sugárzás csak néha buvik elő a felhőkárpit alól és akkor is egészségtelen, köszvényhozó sarat, meg szennyes erjedést hoz a földtestén élőködő embereknek. Azt mondják a természettudósok, hogy ez a változás hozza a rheumát, difteritist és egyéb láz fakasztó betegségeket. Ne ülünk hát fel a ravaszágának, hanem hatványozott gonddal óvjuk az egészségünket a belopózkodása ellen. És ilyenkor ha szembe találkoznak egy rongyokba burkolt megtépett emberrel, nyissuk ki a szívünket, meg az erszényünket is, mert az a szegény koldusfia, aki maga nem ismeri a téliruhát, ezernyi élével a szelnek, hideg, ragadós, betegségterjesztő leheletével az olvadásnak és sáros piszoknak érzi azt a téli leplet, amelylyel az időjárás a maga meleg testét beburkolja.

Városszéli kunyhókban és paloták alatt meghuzódó pincelakásokban szomorú emberek állják körül az ütött-kopott kályhát és kemencét, melynek szalmafütt hamuja utolsót lobban, a zsarátnokok nem akarnak életet önteni megfagyott tagjaikba.

Itt a lábasban is csak néha napján forr a víz s izzik porhanyóvá a tápláló és izomerősítő hus. Az asztalon száraz kenyér és orvosságos üveg hever, az egyik épp oly kevésse tartja ébren az élet pislogását, mint amely mérvben a másik kényelmes, gondterhes, gerinc erősítő ujhodást tud adni. Mert itt csak a szegény doktor jár s a patikát is a város, vagy egy-egy humánitárius egyesület fizeti. Ennek magának is vékonyan telik, mert minden konyhában kell gyujtani egy szál fát, minden edénybe egy marék lisztet. Ezért aztán a társadalomra hárul az az önkéntes adó is, melylyel léptem-nyomon szembetalálja magát minden ember, akinek helyén van a szive. Ilyenkor pedig, mikor a nyomor téliruhát ölt, még kirívóbban szemünkbe ötlenek elcsenevészedett, csontos tagjai s az a vérszegénység, amely az arcán barázdát, szemébe pedig lázas, kóros tekintetet vág.

Didergő emberek.

Pár nap előtt a városi tanács nagylelkűen kimondta, hogy a tél folyamának enyhítésére a szegénysorsu lakosság között 50 öl fát fog kiosztani. Akik erre igényt tartanak, jelentkezhetnek a rendőrkapitányi hivatalban, ahol el fogják bíráltni, ki is szorul leginkább az adományra. Három nap óta folyik már a zarándoklás s talán az ötszázadik ölfára kerülne a sor, ha ugyan amnyi állna a rendelkezésére a rendőrségnek. A szive facsarodik össze az embernek, amint végig néz ezeken az éhségen megtépett, munka és nélkülözésekben agyonbarázdásodott embereken. Piszkos, levegőt-

leu, szük pinceszobák és külvárosi lebuok s tömeglakások tuberkulotikus albérlői ezek, akik a bőrüket azért cserjesztik ki, hogy azt a vackot megkapják legalább, ahová a fejüket estétként lehajthatják.

Balogh Józsefné már 79 éves s úgy kell felsegíteni a lépcsőn, mint a lábatlan beteget, mert a rheuma, meg a csusz kiszitta már belőle azt a rugalmasságot, mely a mozgáshoz feltétlenül szükséges.

— Miből él néném? kérdezzük a sirba készülő asszonytól.

— Tollfosztásból lelkem, meg könyöradományokból.

Gáspár Juliánna a szemét is fájlalja.

— Hány éves? kérdi a tisztviselő.

— Éhes is vagyok tekintetes uram! — mondja szomorú arccal. Mert süket is a szegény.

— Hány éves? kérjük most már hangsúlyban.

— Ugy értettem, hogy éhes vagyok-e?! ismétli rezignáltan. Hetvenhat éves vagyok, lelkem, tekintetes uram.

— Ura van?

— Nincsen nekem senkim se! . . . mondja avval az üres és megdöbbenő szomorúsággal az elhagyatottaknak, amelylyel csak azok tudnak beszélni, akik már lázadni is régen elefejtettek.

Özvegy *Schwarz* Jánosné 69 éves, vak is, süket is, meg a ábat is kinezza a köszvény. Ha egy kis fát kapnék, bizony jót tene az a beteg lábamnak! — mondja az összeíró hivatalnoknak.

Özvegy *Ambrus* Albertné pedig csak a szegénységi bizonyítványát küldte fel egy szomszédjával, mert maga súlyos betegen fekszik odahaza az ágyban.

— Nyomorék a szegény! mondja a szomszédasszony.

— Nyomorékok vagyunk mink mindnyájan lelkem! — vág a szavába *Svéd Rébi*, a templomos asszony, akinek azért, mert takarítani segít a sekrestyésnek, megengedik, hogy olykor vasárnaponként az Isten háza előtt dicsérje az Urat!

Akik utánuk jönnek, ugyan eljegyzett testvérei a jajnak és szenvedésnek s mérhetetlen fájdalom az ő utjuk. A számuknak pedig nincsen megállása.

Nyomor az ajtófélfá között.

Estefelé, mikor a lenyugvó sugarak utolsó világitó fényüket ellobbantják, kigyulnak a paloták üveg szemei s a kávéházak konyháján táplálkozó ember kezd beömleni a társalgót és olvasótermet is helyettesítő gyülekező helyre. Gazdag bankárok és szegény bohémek egyforma kényelemmel fogyasztják el itt a maguk kávéját s a demokratizmus összefogó, egyforma szines partinája von itt be békecséggel mindent. Azért olyan kedves és látogatott hely a kávéház.

Mintha ez a tudat hajtotta volna ide azt a sápadt, rosszul ruházott kis gyermekleányt aki vacogó foggal, bártortaánul áll meg a kávéház küszöbén és kicsi kezét reszketve előre nyujtva, szederjes ajakkal szól felénk:

— Könyörgök egy krajcárt!

— Ki vagy te lányom? kérdi a kíváncsiság.

— Nagy Erzsinek hívnak és a Hadházi-uton lakunk! Felel reszketve és sirásra hajló hanggal, tekintettel.

— Micsoda az apád, van-e kenyérkereső testvéred? — bátorítják a körülállók —

mond meg bátran, mert segíteni akarunk rajtad.

— Apám nincsen, csak anyám, meg három testvérem. A legidősebb Rozika, 15 éves és szolgál egy urihelyen, hat forint a fizetése. Jó lány, haza adja amit keres. De hát most az édes anyám beteg lett, aztán kifogyott a kenyér a háztól, hát én eljöttem ide. Tudom, az urak jólelkűek, adnak egy-két krajcárt és én hazaviszem a testvéreimnek.

— Te, hány éves vagy leányom? kérdi egy emberbarát, aki egy forintot ad át a kis családfentartónak.

— Tizenkettő. De hát iskolát nem jártam, mert beteg voltam, csak épen hogy egy évig mehettem tanulni, hát nem tudok semmit, csak koldulni. Prófétai bölcsesség egy nyomor bölcsőjében táplált elhagyott gyermek ajakán.

— Az anyám meg beteg, mosni nem lehet, hát nekem kell keresni. Mert a másik két testvérem még csak hét, meg kilenc éves, ezek még pakkot hordani sem tudnak, mint én.

— Orvos jár hozzátok?

— Igen. A „szegény orvos“!

Igy beszélt ez az okos gyermekleány, a ki bátran, egyenesen nézett az emberek szemébe, mikor megbarátkozott a tekintetükkel s tudta, hogy a kik hallják, hitelt adnak a szavainak és anyjának, nővérének egy darab kenyeret.

(gy. zs.)

PAPI VALLOMÁSOK a papok életéről

„Nincs elegendő krisztusi szeretet“.

A pápa elrendelte a papnövendékek nevelésének megszűrését, hogy a kispapok jóelőre megszokják az aszkézist, a nélkülözést, a türelmet, felebaráti szeretetet. Bár erre a szoktatásra alkalmasabb eszköznek gondolnánk a papok-kezelt államvagyonról való lemondást, ami a nagy jövedelmekre vágyó fiatal emberek kedvét elvenné a papi pályától, el kell ismernünk, hogy — ilyen célt szolgáló intézkedésre szükség van. A papok életének megreformálására egyházi szempontból szükség van. Ezt nemcsak mi állítjuk, hanem maguk a papok is tudják. Ezt bizonyítja az a cikk is, amelyet egy *Strommer* Viktorin nevű bencés pap-tanár az „Egyházi Közlöny“ legutóbbi számába írt. Ez a cikk súlyos vádakkal támadja a katolikus papságot.

— Én — írja *Strommer* — egy karácsony táján sohasem tudok szabadulni attól a kínzó gondolattól, hogy a karácsonyi békéből és szeretetből nekünk papoknak a magunk hibáiból kevés jutott osztályrészül. Nem a karácsonyfára s az alatta ugrádozó vidám gyermekesereg gondolkodom. Ez is valami, de a kit hivatás vitt a papi pályára, könnyen napirendre tér előlött. Sokkal nagyobb dologról van itt szó. Tartózkodás nélkül kimondhatom: Krisztus papjai, nincs bennetek elegendő szeretet, nincs kivált egymás iránt! Csoda-e, ha égi béke helyett földi civakodás sokszor az osztályrészetek?

Aki egy kicsikét ismeri a papok életét, tudja, miről beszélek. A laikus elem sokat mulat raitunk, nem egyszer meg is botránkozik. És, mi tagadás benne, méltán botránkozik, méltán élcelődik. A mi egyházhoz való viszonyunk nincs átitatva elegendő szeretettel.

Nem ismerem még egy olyan társadalmi osztályt, olyan hivatáskört, ahol oly könnyen s oly szaporán megteremne a sápadt irigység, ahol oly szeretetlenül kritizálnák, annyi passzióval gyanúsítanak egymást az emberek, mint ahogyan ezt a papok teszik. Az ambíciót gyanakvással kísérik, a munkakedvet stréberségnek bélyegzik, a sikereket fájó szívvél látják és irigylik. Az egymás szapulásában mi vezetünk, nem pedig, mint né-

melyek tévesen hiszik, a „Fliegende Blaetter“ kávésnéikéi.

Nem hiszem, hogy vadidegen, egymással elvi ellentétben álló emberek hasonló esetekben úgy pörére vetkőztesse egymást, mint ahogyan ezt a papok teszik. Papnak kell lennie az embernek, hogy megértse a nyílt ellenségeskedésnek, az alattomos törvetésnek, a titkos besugásnak s a kiméltelen agyongázolásnak azt a csunya munkáját, amely sorainkban dívik. Nincs-e igazam, mikor azt mondom, hogy hijával vagyunk mi a krisztusi szeretetnek?

Nincs előljáró, aki a külszin szerint nagyobb hódolattal találkoznék alattvalói részéről, mint amilyenben mi, papok részesítjük törvényes felsőbbiségünket. De ez a hódolat vajmi gyakran férfiatlan meghunyászkodás és rendes társa a hátmögötti szeretetlen, nem ritkán igazságtalan bírálgatás. A felsőbbiség érzületére még egyéb, sok-sok tekintetben ránehezedett bürokratizmus szellemen.

Nem azért irtam le e gondolatokat, mintha valami különös kedvem telnék bennök. Fájnak, kineznek, de még jobban fáj a mi szeretetlenségünk, melynek az én írásom halvány, elmosódó rajza csupán.

Ha ez a leírás „halvány, elmosódó rajz csupán“, mi lehet az igazság, a meztelen, meg nem cenzurázott igazság?! S a papi írás érdekességét és súlyát csak emeli, hogy az Egyházi Közlöny-ben jelent meg.

Színház és Művészet

A színház műsora.

CSÜTÖRTÖK: *Nincs tovább!* színmű. bemutató előadás. (A bérlet.)

PÉNTEK: *Nincs tovább!* színmű. (B bérlet.)

SZOMBAT: *Nincs tovább!* színmű. (C bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *A falu rossza*, népszínmű. Este *A drótos tót*, operett. (Kisbérlet.)

Nincs tovább. Csütörtökön este kerül színre itt először Földes Imre szenzációs színműve, a *Nincs tovább*, amely a Vigszínházban nagy sikert aratott. Régen nem volt a debreceni színház műsorán olyan érdekes és hatásos jelenetekben gazdag darab, mint Földes Imre színműve. Zilahy Gyula igazgató vezetése mellett nagy gondnal és szorgalommal készült a társulat drámai személyzete a kiváló újdonságra, amely a drámai személyzet teljességét foglalkoztatja. Papp Tusi, Bérczi Ernő, Virányi Sándor, Kemény Lajos, Székely Gyula, Máthé Gyula, Solti Ernő és Kelemen Pál játszanak nagyobb szerepeket. A bemutató iránt nagy az érdeklődés.

Karczag Vilmos és a berlini Komische Oper. Bécsből jelentik, hogy Karczag Vilmos, a Theater an der Wien és Raimundtheater igazgatója alkuszik a berlini Komische Oper bérletére. A berlini színházban tudvalevően most Révy Aurélie igazgat, de az ő vállalkozása balul ütött ki és a szezon végén átadja a bérletet. Karczag dr. Warnecke-vel, a karlsbadi városi színház igazgatójával tárgyalva akarja kibérelni a Komische Oper épületét.

A Drótos tót. Vasárnap este kerül felvételre Lehár Ferenc népszerű, kedves operettje, a *Drótos tót*, amelyre nagy ambícióval készült az énekes személyzet. A pompás operettben Borbély Lili, Belezna Margit, Falusi István, Székely Gyula, Kassai Károly, Dési Alfréd és Ligeti Lajos játszanak vezető szerepeket. Jegyeket ez érdekes előadásra előre árusít a színház pénztár.

Vasárnap délutáni előadás. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal, három órai kezdettel az Ártatlan Zsuzsi operett kerül színre. Jegyek előre válthatók a színház pénztáránál.

Klasszikus dalestély. A debreceni izraelita ifjak dalköre ma este ha anyagi sikert nem is, de fényes erkölcsi tőkét aratott. Bebizonyította, hogy joga van a pódiumra, melyet előtte sokkal kisebb kvalitásokkal foglaltak le maguknak a reklámozás művészei.

Grósz Nagy...
rű, keresetl...
a dalkör ad...
hoven Ister...
után Stift A...
leg tenorj...
énekelte o...
lett adnia...
duett volt...
Kriener Mik...
neve már...
A budapest...
városi sajtó...
ujat róla a...
azonban le...
teljes és me...
vényesült...
csalta volna...
dor „Tosca...
lieb Manó k...
István kísé...
vészi és tők...

A Boni

ta nagy kö...
kitünően...
mely főváro...
lendők Hon...
excentrikus...
nek kifogy...
sen előadó...
ban adják...
bohózatot...
ben. Játsza...
Gizi, Csilla...
kesnő. Ezer...
tetett tagok...
vigestélye...
Szilassy Et...
házán vend...
lata, miután...
Etel a Roya...

— A n...
elnök. Föv...
nemzeti mu...
dervényi K...
tására és...
teni fölgyö...
elnök vasá...
megjelenik...
fölmegy a...
pénzügymin...
vözölni. Ke...
Tisza Istvá...
miniszterek...
hogy a kirá...
helyzetéről.

— Kés...
lános csato...
kái már tav...
ján cég, m...
kával is elk...
totta a vég...
riumban m...
sok kapcsá...
nek idejét...
legközelebb...

— Elő...
val. Tegna...
akadémián...
radiak elm...
hogy ez a...
alaposan m...
száma Nag...
zetet az, h...
feléje az a...
domást ve...
között tört...
rend a má...
Agoston F...
jogról. Re...
kissé kor...
tal foglalk...
jogászok s...
lami nehé...
Csak :
m

Grósz Nagy Ferenc elnök az estélyt egyszerű, keresetlen szavakkal nyitotta meg. Majd a dalkör adta elő nagy készültséggel Beethoven Isten dicsősége című művét, mely után Stiff Ármán lépett a pódiumra, aki meglepően tenorjával Lohengrinből a Grál-áriát énekelte olyan hatással, hogy ráadás is kellett adnia. Az est fénypontja azonban az a duett volt, amelyet Rigolettóból énekeltek Kriener Miksa és Körösi Jenő. Kriener Miksa neve már általánosan ismert az országban. A budapesti Népopera-ban elért sikerei a fővárosi sajtóban kellőleg méltányoltattak, itt újat róla alig mondhatnánk, Körösi Jenőről azonban le kell szögeznünk, hogy az ő erőteljes és mély bassusa olyan hatalmasan érvényesült, mintha csak egy orgona sípjain csalta volna elő azokat. Még Gottschal Sándor „Tosca” áriáját kell kiemelniünk és Gottlieb Manó karnagyot megdicsérniünk. Kardos István kísérete és magánszáma egyaránt művészi és tökéletes volt.

A Bonbonniere januári műsora. Naponta nagy közönség nézi végig a Bonbonniere kitünően összeállított műsorát. — Minden egyes szám tökéletes és megállja helyét bármely fővárosi kabaretben. Különösen kiemelendők Hombert és Renardó amerikai zene-excentrikusok, akik kedvencei a közönségnek kifogyhatatlan humorukkal és művészi-zenesen előadott zeneszámaikkal. Kitünő előadásban adják elő naponta az „Uj főnök” című bohózatot Zsoltoványi Jenővel a címszerepben. Játszanak még Pásztor Zoltán, Ilhász Gizi, Csillag Szerén nagyon jó népdalénekesnő. Ezenkívül fellépnek a többi szerződött tagok. Előkészületben „Méltóságáék vigestélye” című kitünő bohózat, amelyben Szilassy Etel is fellép. Szombat Nyiregyháza vendégszerepel a Bonbonniere társulata, miután jótékony célra átengedte Szilassy Etel a Royal termét.

HIREK

A nemzeti munkapárt és a miniszterelnök. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A nemzeti munkapárt erősen készül Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök fogadtatására és lelkes ünneplésben akarja részvételét előmozdítani. A miniszterelnök vasárnap hagyja el a szobát s hétfőn megjelenik a képviselőház ülésén. Este pedig fölmegy a pártkörbe, ahol Lukács László pénzügyminiszter a kör igazgatója fogja üdvözölni. Kedlen társasvoctóra lesz, amelyen Tisza István gróf mond üdvözlő beszédet. A miniszterelnök február 2-án Bécsbe megy, hogy a királynak jelentést tegyen a politikai helyzetről.

Készen a csatorna. A debreceni általános csatornázásnál, amelynek általános munkái már tavaly készen volt a Fried és Adorján cég, most már az utólagos apróbb munkákkal is elkészültek és a cég már be is nyújtotta a végelszámolást, amelyet a minisztériumban most vizsgálják felül. E leszámolások kapcsán történik meg az átvétel, amelynek idejét minden valószínűség szerint már legközelebb megállapítja a minisztérium.

Előadás a jogakadémián egy hallgatóval. Tegnap nyitották meg a nagyváradi jogakadémián az új szemesztert és a nagyváradiak elmondhatják az egyszerű cigányt, hogy ez a fél év jól kezdődik. Nem elég, hogy alaposan megcsappant az idén a joghallgatók száma Nagyváradon, most súlyosbbitia a helyzet az, hogy még ezek a kevesek se néznek feléje az akadémiának és nem haillandók tudomást venni arról, ami az alma mater falai között történik. Délelőtt 8—9-ig hirdeti a tanterem a második éves jogászok számára dr. Agoston Péter előadását a magyar magánjogról. Reggel nyolc órakor — elhiszük — kissé korai idő azoknak, akik éjszakai robotot foglalkoznak, de szerény polgári életet üző jogászok számára épen séggel nem lehet valami nehéz, hogy ebben az időben is felcse-

lődjének az akadémiára. Mégis, mikor tegnap reggel, a hogy Agoston Péter, akinek előadásai pedig a legérdekesebbek közé tartoznak, bement a tanterembe: 1. mond egy urat talált a padok között. Se többet se kevesebbet. Érthető, hogy a kitünő professzor felette bosszankodott ezen a hallatlan indolencián és az egy szál auditor előtt érélyesen kifakadt a jogászok ellen. Konstatálta, hogy a jogászok nem törődnek komolyan a studiumokkal, egész nap az akadémián kívül lógnak s valóban a jogi pályára készülőök között alig van két-három szorgalmas és ambiciózus ifju. Ezzel az előadást az egy hallgató előtt is megtartotta. Nagyváradi közönségében mindjában terjed az a felfogás, hogy a jogakadémiának nincs már létjogosultsága Nagyváradon s jó volna az akadémiát valamely praktikusabb, realisabb és modernebb főiskolával felcserélni.

Strindberg ünneplése. Nemrégiben még a halála hírért várta mindenki. Az orvosok már lemondtak az életéről, a svéd nép aggodva állotta körül a beteg ágyát. — Most, hogy a betegségéből csodálatosan felépült Strindberg, impozáns nemzeti ünneppel ülték meg a 63-ik születésnapját. Korán reggel zeneszóval vonult a stockholmi lakosság a költő háza elé, a lapok az első oldalon Strindberg arcképét közölték üdvözlő cikkekkkel, az egész várost fellebegtették, a városházán díszközgyűlés volt. A költő fölépült ugyan nehéz betegségéből, de még kimélni kell magát. Nem is jelent meg az ünneplésen. Este a színházakban Strindberg műveit játszották, előadás után pedig fáklýásmenet volt. Néhány ezernyi ember vándorolt a költő lakása elé. Strindberget karosszéken kihozták az erkélyre s a lelkes tömeg meghajtotta előtte a lobogó fáklýákat. A hódolás után ünnepi lakoma volt. A nemzeti ajándékot csak akkor fogják átnyújtani, ha a költő teljesen fölgyógyul. Ilyen ünneplésben másutt csak a királyoknak van része.

A Debreceni Zenekedvelők Társasága csütörtökön este tartja IV. hangversenyét az Arany Bika-szálló nagytermében. Közreműködnek: P. Halász Adél énekművész és Hoehn Alfréd zongoraművész. Tagok belépő díjat nem fizetnek. Nem tagok jegyet válthatnak 4 és 2 koronáért Csáthy Ferenc könyv- és zeneműkereskedésében és este a pénztárnál.

A Dmke internátusa. Tudvalevő, hogy a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület Debrecenben internátust akar felállítani, amelyhez telket kértek s azt, hogy a város az internátust felépíttesse. A telkek kérdésében azonban a Dmke és a város nem tudtak megegyezni, mert a Dmke olyan telkeket kért, amelyeket a közgyűlés nem adhatott oda. Végül a Hatvan-utca végén levő telket engedte át, miután ez a telkek bérbébe van adva hosszabb időre, azt sem lehetett felhasználni. Azóta a Dmke több féle ilyen irányú kérelemmel jött a városhoz s most legutóbb a Szent Anna-utca végén levő területet, amely a baba-képző mellett fekszik, kérik, amely szintén igen értékes telekrész.

A zsidók története. Február 2-ikán az Arany Bika szálloda dísztermében tartandó tudományos előadás iránt általános az érdeklődés. Nagyban emeli az estély sikerét az a körülmény, hogy Király Pál a „Zsidók története”-nek a szerzője nemcsak kitünő író, de kellemes előadó és híres szónok is, aki az előadás hevében magával tudja ragadni hallgatóit. Király Pál a meggyőződés melegségével, témája iránti rajongó szeretettel és a tudományok kritika igazságaival írta meg nagyértékű tanulmányát, a „Zsidók történetét”. — Az örökbecsű szép darabban gyönyörű színes mozgóképekben, egész korpék vannak korhű jelmezekkel. A régi jeruzsálemi élet egész valóságában zajlik le előttünk egy fényes istentisztelettel a Salamon templomából. Az értékes mozgóképeket történelmi tradicionális zene fogja kísélni, me-

lyet az egri 60-ik gyalogezred zenekara fogja előadni. Jegyek Antalfy papírüzletében.

Vasuti összeütközés. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi-kolozsvári gyorsvonat ma Szakadát állomás előtt beleszaladt egy tehervonatba, amelynek utolsó kocsiján ülő fékező annyira megsérült, hogy most haldoklik. Igen sok petroleum és olaj kiömlött, de a fékezőn kívül más nem szenvedett súlyosabb sérülést. Jármay Béla a kolozsvári üzletvezető, aki a gyorsvonaton utazott, azonnal intézkedett segélyvonatok kirendelése és a vizsgálat megindítása iránt.

A könyörület szivekhez fordul egy szegény szerencsétlen család, akinek ezelőtt 5 nappal halt el a családfeje — az apa. Amíg élt, csak volt valamennyire betevő falatjuk, hogy most elhunyt, a gond és bánat költözött hajlékukba. Egy sötét, nedves, hideg pince-lakásban sir a bus özvegy öt kiskorú árvájával és valami rendkívüli csodaeseményre vár, hogy e kétségbeesítő helyzetben némiképp segítve legyen. Már 1-én a házbért sem tudják kiifizetni és akkor nincs kereső, sem lakás, sem élelem. A nemesszivű emberekhez fordul általunk, hogy a pillanatnyi gondot elűzni tudja és némi segítségért esedezik. Szíves adományokat vagy szerkesztőségünkbe, vagy egyenesen Messinger, Vendég-utca 10. kértünk.

A székelyhídi vasut közigazgatási bejárása. A debreceni—nagyváradi helyi érdekű vasut részvénytársaság, amely most az előmunkálati engedélyt megkapta s amelynek részére Debrecen város is hozzájárulást szavazott meg, teljes komolysággal hozzákezdett már az előmunkálatokhoz s így minden remény megvan arra, hogy a székelyhídi-nagy létai vonal mielőbb megépül és megnyílik. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis értesítette Debrecen város polgármesterét és a közigazgatási bizottságot, hogy a vonal közigazgatási bejárását elrendelte és annak idejűl február hó 7-ikét tűzte ki. A tanács és a közigazgatási bizottság a legközelebb küldik ki a város képviselőit e bejárásra.

A Zion-egylet művészestélye. A Zion-egylet javára f. hó 27-én megtartandó művészestélyre — Kassai Károly rendező körültekintő vezetése alatt — nagy buzgalommal folynak az előkészületek. A szereplők naponta tartanak próbát. A rendezőség is megtette már a szükséges előkészületeket. A közönség érdeklődése oly nagy, hogy kivált a számozott helyek túlnyomó része már elkelt. Nem frázisképen, de teljes őszinteséggel mondhatjuk, hogy a résztvenni szándékozók helyesen cselekszenek, ha jegyeiket idejekorán megváltják. — Kaphatók: Grosz Nagy Ferenc ur gyógyszer-tárában, Fenyő Sándor, Györfi testvérek, Mandel Lipót urak üzleteiben és — ha lesz — este a pénztárnál.

Grammofon tulajdonosok! A létező legszebb magyar ének, „A pécskai cigánysor” egyedül Molnár testvéreknél kapható, Egyház-tér 2. Telefon 727.

Sulygyarapodás

rövid időn belül észlelhető a

SCOTT-féle Emulsió

használatára esetén, mi különösen lábadozás idejében, lesoványodásnál, vagy sorvasztó betegségek után kívánatos. Helyesen cselekszenek tehát a felnőttek is, ha testsúlyukat ily esetekben az izletes és könnyen emészthető Scott-féle Emulsió által gyarapítják.

A Scott-féle eljárás védjegye — a halászt — kérjük figyelembe venni.

B vásárlásnál kifejezetten Scott-féle Emulsió-t kérjünk. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia ugy a jóság, mint hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Minden gyógytarban kapható.

Csak a **minőség** révén lett világhírű a valódi

PALMA kacsuk-cipősarok

A higiénikus **Palma kacsuk** :: ágybetét :: elsőrangú

— **Debrecenvidéki Takarékpénztár** mint szövetséget, Piac-utca 21. Sesztina-ház. Olcsó kölcsönt nyújt betétlázasra, kezesség vagy értékpapír-fedezet mellett hosszú lejáratra is. Az intézet elnöke dr. Megyery Pál ügyvéd. Ügyvezető igazgató Hoffer Sándor.

— **Színház után hol szórakozunk a legjobban?** A „Nemzeti”-kávéházban, hol Kuczás József elsőrendű tambura zenekara tart hangversenyt óriási tetszés mellett. A tambura-zenekar, mely nőkből és férfiakból áll, ének- és zeneszámaival oly élvezetes szórakozást nyújt, hogy bármely orfeum műsorát minden tekintetben felülmulja. Belépti-díj nincs. — Szíves pártfogást kér Rosner A. kávé.

— **Butorcarnok áthelyezés** Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) **Takarék és Hitelintézet r.-t.** palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A Butorcarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételkötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott műbutorokért **Kovács Gyula** műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Menyasszonyi selyem métere K. 1 35-től minden színben. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítjuk. Gazdag minőségű választékot küldünk. Selyem ár **Henneberg** Zürich

Elsőrendű minőségű ásványvíz vállalata, Debreczen város területére

képviselőt keres.

Javadalom megállapodás szerint.

Ajánlatok **Általános Hirdető Iroda Debreczen, Szent-Anna-utca 39. sz.** címre kéretnek.

Debreceni Butorkészítő Asztalosok Árucarnok Szövetsége

mint az Országos Központi Hitelszövetség tagja.

Telefon 129. Hunyadi-u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmértékesebb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Megtekintés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy raktárból megvett butorokért a legmértékesebb garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

Elküntetve a Bécsi, Párizsi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Megütiestől eredő csúsz-, köszvény- és reuma ellen a legjobb házi szer a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idelűbb eseteknél is már egyszeri beosztásánál a fájdalomkat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peroc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszerárban Kossuth-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	851.25
Osztrák hitel	651.75
4 százalékos koronajáradék	90.05
Allamvasut	725.—
Jelzálogbank	498.75
Rimamurányi	692.75
Salgótarjáni	681.—
Közuti vasut	819.50

Irányzat: Csöndes.

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs $4\frac{3}{8}$ 7/10%, Berlin $3\frac{1}{2}$ 3/10%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.01
áprilisra	11.81
májusra	10.37
Rozs áprilisra	9.10
Zab októberre	9.44
áprilisra	9.79
májusra	8.74
Tengeri májusra	—
Tengeri 1912. év júli	—

Irányzat: Szilárd. Készárú hanyha.

Helyi értékpapírok magánárfolyama.

Névért.	osz-talék	1911. szelvényekkel	Kor.
500	50	Debreceni Első Tkpár	960
200	18	Álfordi lktár	875
500	40	Ipar és Keresk bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreceni Hitelbank	960
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	12	Bankeyesület	—
200	30	Istvánmalom	780
200	10	Debr. Helyi vasut	—
200	18	Termény és Áruktár	—
200	10	Debreceni Gőztelgyár	290

A pénzüntézet kamarák

Szentkirályi Tivadar véleménye.

A pénzüntézetek érdekvételeinek körében a legutolsó időben azzal az ideával foglalkoznak, hogy a pénzüntézetek egy külön kamarát alkossanak maguknak. Az eszmét a takarékpénztárak reformjával és revíziójának kérdésével kapcsolatban vetették föl s ma úgy a bankkörökben, mint a képviselők között a pénzüntézet kamara intézményének számos híve van. Ez a kérdés azonban jelentékenyen érinti az ipari és kereskedelmi kamarák jövőjét. A pénzüntézetek ugyanis ma az ipar és kereskedelmi kamarák illetékének nagy összegét szolgáltatják úgy, hogy a kamarák létfontartási alapja rendül meg, ha a pénzüntézetek tagjai sorából kiválnak. Ha azonban az így elvont illetékeket a többi kereskedelmi és ipari ágakra vetik ki, ez jelentékeny többlet megterhelést jelentene ezekre.

A Budapesti Presse tehát ebből az okból körkérdezt intézett a vidéki kereskedelmi és iparkamarák vezetőihez, hogy e testületek legilletékesebb funkcionáriusainak véleménye is ismert legyen e kérdésben.

Szentkirályi Tivadar a debreceni kereskedelmi és iparkamara elnöke a következőket válaszolta:

— A pénzüntézetek már eddig is teremtettek maguknak szerveket közös érdekeik képviselésére és ezt a jövőben is megtehetik. Nem szükséges azért, hogy ezeket az organumokat kamaráknak nevezzék. A pénzüntézetek kiválását én naiv ideának tartom, amikor a kereskedelmi kamara valamennyi ipari és kereskedelmi érdekvételeire hivatott törvényes intézmény. Speciális szak képviselők ma is vannak, anélkül, hogy ezek a szakok a kamarai formára vágyának. A kereskedelmi kamarák mai szerkezetükben alkalmasak a pénzüntézetek érdekeinek megvédésére és pedig annál nyomatékosabban, mert a legtöbb kereskedelmi kamarának élén pénzüntézetek vezetői állanak, akik gondolkodásukat a kereskedelmi kamarák működésében is átvisszik. A pénzüntézetek kiválásának tehát semmi reálalapja nincsen.

Ugyanígy nyilatkozott **Flittner** Károly a besztecerbányai, **Jerfy** Antal a győri és **Siposs** A. Gyula a kassai kereskedelmi és iparkamara elnöke is.

A pénzüntézet. Bécsből táviratozzák: A pénzüntézet helyzetében könnyebbülés állott be. A magánkamatláb $4\frac{3}{8}$ — $4\frac{1}{4}$ százalékra szállott le. Berlinből is könnyebbülést jelen-

tenek, ultimóra 4 százalékkal és azon alul is lehetett pénzt kapni. A berlini pénzüntézet könnyebbülését főképpen az a hír idézte elő, hogy a német banknak sikerült Neworkban 75 millió dollárt kölcsön kapni.

Csöd. A debreceni kir. törvényszék Fried D. Lajos debreceni kereskedő ellen elrendelte a csödt. Csödbiztossá Bagossy László bírót, tömeggyónokká Szentiványi Dezső drt, helyetteséül Kovács Józ drt nevezte ki. Követelések bejelentésére március 26-át tűzték ki.

A nagyváradi püspökség birtokparcellázása. A nagyváradi püspökségi földek parcellázásáról Gellérth László, a püspök írszág-kormányzója ezt mondta egy újságírónak: A püspökség 14.554 katasztrális holdat bocsájított az altruista bank rendelkezésére parcellázás végett. A parcellákat szegényebb földművelőknek fogják bérbe adni. Valószínű, hogy még január hónapban vagy február elején az altruista bank kiküldöttjei Nagyváradra érkeznek, hogy személyesen kezdjék meg egyes községekben a parcellázást. Azt tervezik, hogy minden községben földbérlet-szövetkezet alakuljon, amelynek feladata lesz hogy tisztességes, szegény sorban levő földművelők is jussanak földbirtokhoz. Természetesen elsősorban ama községek lakosai fognak birtokban részesülni, ahol a parcellázandó birtokrész fekszik s csak abban az esetben, ha nincs az illető községben elég bérlő, osztják ki a birtokot a szomszédos községek lakói között. A 300—400 holdnyi birtokrészeket, amelyek nagyobb épületcsoportok vannak, három-négy ember fogja bérbe kapni. Ki fogják kérni a járási főszolgabírósa véleményét is.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Fischgrund Lujza divatárúsnő, Ruttká, Schulhof Zsiga kereskedő Zágráb, Löwy Benjámin ruhakereskedő Debrecen, Füstös és Varga cég Szeged, Füstös Dezső Debrecen, Német Béla Kiszállítás, Oesterreicher Dániel Kisvárd, Mordei József Szentkereszt, Czukkermann Salamon Nagyvárad, Blum Jakab Nagykaroly, Brunn Józsefné Zombor.

A budapesti hitelezői védegyelet a következő fizetésektelenségeket közli: Steinberger Béla Tasnád, Székely József Cibakháza, Fehér Izidorné Izsák (csöd), Boskovits Vladimír Isbiste, Frankl Ede Kiszegyes, Egyesületen kívüli fizetésektelenség: Deitbaum Ferdinánd utóda, Fischer Malvin Ottok, Kovács Béla Kolozsvár (csöd).

Ingatlanok forgalma.

Gáll Miklós veszi Nagy József és neje Tokai Erzsébettől 236 négyszögöl Vargakerti ingatlant 3618 koronáért.

Kozma Károly és neje Dusa Julianna veszi kiskoru Madai Gábor és Juliannától tulajdonát képező ingatlant 2100 koronáért.

Barta József és neje Halmi Róza veszi özv. Csapos Péterné Király Sára és társaitól Csillag-utca 52. sz. házat 7000 koronáért.

Szabó József és neje Kovács Zsuzsanna veszi Lengyel Ferenc és neje Polónyi Mária-tól Csapókerti házat 6000 koronáért.

Pethő Ferenc és neje Nagy Eszter veszi Fehér Sándortól 225 négyszögöl területű Nyilastelepi ingatlant 1350 koronáért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Királysértő szocialista szónok. Lékovics Vilmos, a helybeli szociáldemokrata párt titkára az elmúlt év októberében résztvett egy népgyűlésen, ahol a véderőreform bírálata kapcsán elkalandozott tárgyától s az uralkodó tényeit kezdte kritizálni. A rendőrség képviselői e miatt többször rendreutastották. Lékovics azonban a figyelmeztetés dacára sem lett tárgyilagosabb, sőt a király személyét is sértegetni kezdte. Ezért aztán a rendőrség feljelentette az ügyészség s

királysértő debreceni ségen kivényszél hivatalsévi felfügbitás miat

Két a szeptembe Jánosné b sal összes vő kapav né, hogy czésné a logra s a aztán vér be, Budai lyos testis ni kir. tör nyek figy házra itél

A De

ajánl a l

ölenként waggon 5 és 10 lezart h

:: Waggon

prim

Telefon

:: Suly és

rendkivü

vényeit

nyekkel

1912. év

szolgálta

egyed K

hét dara

sultakna

évi febru

akkor b

rékpenz

hetők, h

zöleg ke

landók,

első tak

nyekkel

pénztári

osztalék

czeni el

kifizette

Debre

királysértés miatt ma ült felette törvényt a debreceni kir. törvényszék. Bűnössége kétségen kívül megállapítván, a királyi törvényszék 100 korona pénzbírságra, egy évi hivatalvesztésre és politikai jogainak egy évi felfüggesztésére ítélte. Az ügyész súlyosbítás miatt apellált.

Két asszony halálos párbaja. A múlt év szeptemberében Budai Andrásné és Pinczés Jánosné balmazújvárosi asszonyok egymással összeszólalkozván, Budainé a kezében levő kapával úgy vágta fejbe Pinczés Jánosnét, hogy azt menten elborította a vér. Pinczésné azonban nem sok ügyet vetett a dologra s a sebet nem kezelte orvossal. Így aztán vérmérgezést kapott és belehalt sebébe. Budai Andrásné pedig halált okozó súlyos testisértéssel vádolva került a debreceni kir. törvényszék elé. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével négy havi fegyházra ítélték. Az ítélet jogerős.

A Debreczeni Faipar
Részvénytársaság
ajánl a legjobb minőségű **száraz cser,**
tölgy, bükk, gyertyán
szűzifát
ölenként bármily mennyiségben, ugyancsak
waggon számra is, valamint **aprított fát**
5 és 10 métermázsás ólom plombával
lezárt kecselben hozhoz szállítva a leg-
jutányosabb árban.
:: **Waggonszámra vidéki szállítást is elvállal.** ::
Ugyancsak
prima porosz szén
olcsón beszerezhető.
Telefon 544. Telefon 544.
:: **Súly és öl pontos méréséért felelősséget vállal.** ::

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok
Marquisett, csipke volaus, selymek,
gyöngydiszek, rojtok
Óriási választékban!

GRAND HOTEL BERLIN

nagyszálloda és pensio
BUDAPEST, Révai-utca 10.

140 szoba, lift, gőzfűtés. Andrásy- és Váci-
körutal szemben. Opera mellett. Szobák 2 ko-
ronától feljebb. Hónapos szobák 60 koronától.
Igazgatóság.

Simonffy utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkötések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyi-tisztító.	Verbóczy- utca 14.

A Piac-utcán

egy elegánsan butorozott
utcai szoba
február 1-ére kiadó. Parkett és
gázvilágítás.
Czím a kiadóban.

A legújabb és legmodernebb ékszerek
készülnek
Vági István
ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
javítások átalakítások a legszebb, leg-
jobb és legolcsóbban eszközöltenek.
Pontos kiszolgálás.

Hirdetmény.

Alulírott Közgazdasági Bank r.-t. és debreczeni első takarékpénztár a múlt év december 29-én tartott rendkívüli közgyűléseink határozata folytán egyesülvén, a Közgazdasági bank r.-t. 200 koronás névértékű részvényeit a forgalomból bevonjuk, illetve azokat debreczeni első takarékpénztár 500 korona névértékű részvényekkel cseréljük ki.

A kicserélés módozatait rendkívüli közgyűléseink következőleg állapították meg:

Minden hét darab, 1912. évi szelvényvel ellátott, Közgazdasági bank részvényért, három darab, szintén 1912. évi szelvényvel ellátott debreczeni első takarékpénztár részvény fog teljesen díj és költségmentesen, kiszolgáltatni. Részvényhányadok kiadatni nem fognak, hanem a hétnél kevesebb részvényvel bírónak, minden egyes Közgazdasági bank részvényért három darab részigazolvány adatik ki, mely részigazolványokból minden hét darab után egy darab 1912. évi szelvényvel ellátott, debreczeni első takarékpénztár részvény fog a jogosultaknak kiadatni.

A Közgazdasági bank r.-t. részvényei, 1912. évtől kezdődő szelvényivel együtt, kicserélés végett 1912. évi február 1-től, bezárólag 1912. évi márczius 31-ig, a debreczeni első takarékpénztárnak átadandók s ugyanakkor bejelentendő, hogy a debreczeni első takarékpénztár részvények, milyen névre állítandók ki.

A részigazolványok legkésőbbben 1912. évi szeptember 30-ig csoportosítandók és debreczeni első takarékpénztár részvényvel kicserélendők, mivel 1912. évi október 1-ével a részigazolványok többé be nem cserélhetők, hanem azoknak darabonként 120 koronában megállapított értékük takarékpénztári betétként gyümölcsözőleg kezeltek, a betéti könyvecske pedig bírói letétbe helyeztetik.

A Közgazdasági bank r.-t. azon részvényesei, kik a fentebbiekben felajánlott cserét elfogadni nem hajlandók, 1912. évi szelvényvel ellátott részvényeiket, darabonként 360 korona megállapított árban, a debreczeni első takarékpénztárnál, 1912. évi február 1-től 1912. évi márczius 31-ig készpénz ellenében beválthatják.

A f. év márczius 31-én túl a Közgazdasági bank részvények debreczeni első takarékpénztár részvényekkel már többé kicserélhetők nem lesznek s a fentebbi pontban megszabott 360 korona értékük takarékpénztári betétként gyümölcsözőleg kezeltek s a betéti könyvecske bírói letétbe helyeztetik.

A Közgazdasági bank részvények 1911. évi osztaléka darabonként 20 koronában állapított meg, mely osztalék a 20-ik számú részvény-szelvények beszolgáltatása ellenében, 1912. évi február 1-től kezdve a debreczeni első takarékpénztárnál, vagy annak a Közgazdasági bank jelenlegi helyiségében levő pénztárnál fog kifizettetni.

Debreczen, 1912. január 12.

Tisztelettel:

Debreczeni Első Takarékpénztár.

Közgazdasági Bank Részvénytársaság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, asontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szög 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékosan osztozni.

Betöltendő.

Munkás lányok és tanulók felvételnek a **Dobozgyárban Fűrdő-u. 4.** (Margitfürdő telep)

Irodai gyakorlattal bíró gépirású fiatal ember gyakorlathoz ajánlkozik. — Cím Hatvan-u. 56.

Gyakornokot, szép írással bíró fiatal embert, vagy fiatal leányt keresünk azonnali belépésre, kezdő fizetéssel. Reflectánsok délután 11—12 óra közt személyesen nyujtsák be ajánlataikat „Unió” bizosító intézet főnökénél Kenyeres Sándornál, Arany János-u. 2. „Hungária” felett II. em.

Jócsaládból való tisztességes asszonyt keresek házvezetőnőnek, én egy 40 éves — gazdaember vagyok egy fél év óta özvegy, címüket adják be, a kiadóhivatal továbbítja.

Czimirást, másolást elvállal szép írású fiatal ember. Cím a kiadóban.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőségben beszerezhető **Deutsch Lajos** fűszerkereskedésében, **Piac-utca 38.**

Bóza burgonya mázsánként olcsón kapható **Deutschnál**, **Hatvan-utca.**

Jó forgalmu fűszer, trafik és dohány árusítással ellátott üzletet keres közpénzért fiatal házaspár. Címeiket kérjük a kiadóhivatalba «Vevő» jelige alatt leadni.

Elköltözés miatt többféle butorok vannak eladóak a **Piac-utca 42.** szám alatt, hátul az emeleten, ugyanott keresnek egy 3 szobás lakást május elsőre.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel **Kaiser Salamon**. Telefon 685.

Eladó 3 1/2 lóerős gázmotor és szalgfűrés. Megtekinthető **Kandia-u. 15.** lakatos műhely.

50 hektó rizling bor eladó. Nagy Imre **Csapó-utca 35.** alatt.

Hadházi állomáznál szálló, télen-nyáron lakható épülettel eladó. Értekezhetni **Kazinczy-utca 4.**

Egy jókarban lévő üzlet berendezés eladó, **Tizenháromváros-u. 35.** alatt.

Hány nincs, mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat **Weisz és Princz** részletáruházában **Csapó-utca 27.**

25 hold szántó föld eladó. Cím **Arany János-utca 10.** alatt megtudható.

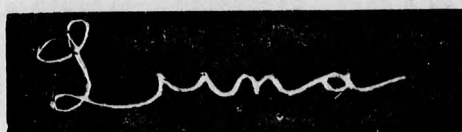
Alkalmi vétel folytán levélpapír és levélkoríték czégnomással felette olcsó árban beszerezhető **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában **Debreczen, Piacz utca 49.**

Eladó egy jókarban lévő szennyes ruhatartók, direkt erre a célra készített szennyes láda. Cím a 339. telefon szám alatt megtudható.

Lakás.
Közel a Főérhez csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással is kiadó. Cím a kiadóban.

Különböleg.
Weisz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye **József kir. herceg-u. 7.**

Szent-Anna-utca 7. szám alatti házamnál a földszinten boltokat óhajtok csináltatni, a bérletre reflektálók a délelőtti órákban bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál **Debreczenben.**

Remek szép gyermek ruhák

Kötött kapisonok és Kabátka. — Szép lüszter kötények, fehérneműek és keztek **STARK SÁNDOR** csipke, szalag, fehérnemű üzletébe. **Piac-u. 7. Vecsey-házban.** Kérem a cégre figyelni.

Ha „FORHIN”-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított

BORDÓI KEVERÉK kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatnál permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elme ó nyilatkozat! Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN gyártól, **Budapest, VI., Váci-út 93.**

varrógépek

varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb alkalmi ajándék

minden ház részére.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Piacz-u. 79.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-, vegytisztító-, ruhafestő B. T.

Széchenyi-u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 688.

Piacz-utca 22. (Glück Edénél.)

Pályázat könyvelői és gyakornoki állásra.

Mérlegképes könyvelőt

keresünk mielőbbi belépésre évi 2400 korona fizetéssel. Szövetkezeti ügyekben jártas egyének előnyben részesülnek. Ugyancsak keresünk egy felsőkereskedelmi iskolát végzett

gyakornokot.

Eddigi működést feltüntető okmányokkal felszerelt ajánlatok **1. hó 30-ig** az Igazgatósághoz nyujtandók be.

Debreczen, 1912. január 18.

Debreczeni Takarékszövetkezet.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában **Piac-utca 49.** a főpostával szemben.